

Esperanto-Brno

Esperanto-Brno - Kluba prelego 9.9.2009 kaj 4.11.2009

Ekonomio malsanas pro neefika komunikado

Pavel Lehký

Tre multaj personoj kutime pensas, ke la lingvoj estas utilaj nur por la interkompreniĝado kun la amikoj, en familio kaj kun aliaj homoj en la societo. (Facile komuniki kun amikinoj povas esti tre agrabla, ĉu ne?)

Tamen la lingvoj estas principaj por la ekonomio. En la ekonomio la komunikoj estas ĉio! Vere tiu fakto ne estas ĝenerale konata al la publiko. Eĉ ekonomikistoj ne studas influon de la lingvoj je la kvalito de la komunikado en la ekonomia mondo. Tio konfirmis al mi pasintjare la fama usonana ekonomikisto profesoro B.R. Chiswick de Chicago!

Vivdaŭre li esploras la influon de lingvoj ĉe la enmigraĵoj kaj iliaj infanoj je la vivsukceso en la novaj landoj. Li ne scias pri ia ajn signifa esplorado. Kompreneble la lingvo ne estas problemo en Usono, ĉar tie ĉiu parolas la anglan lingvon.

Alia situacio regas en Eŭropo, kie ni havas tre multajn lingvojn. Historie ni al kutimiĝis al nekomunikado kaj ni pensas neniam pri la sekvoj. Vi povas nur pripensi, ĉu Usono estus la plej granda ekonomio de la mondo, se ĉiu de la kvindek iliaj ŝtatoj havus alian lingvon? Certe ne! En Eŭropo kaj en la mondo oni uzas tre multajn lingvojn.

Rezulto estas, ke neniu komprenas ion perfekte kaj ke gravaj informoj ne fluas sufiĉe bone inter la personoj, institutoj kaj firmaoj.

Hodiaŭ la amaso de sciencaj kaj aliaj informoj kreskas **eksponente**. Tio signifas, ke por laboriefike la spertulojn devas kunmeti ege grandajn kvantojn de variaj informoj. Tio necesas plej da tempo ke frue. Tio ankaŭ allongas la aĝon de kompetenco le la spertojn kaj ilia daŭro de laborebleco reduktiĝas. Tio plialtigiĝas la kostoj kaj malaltigas la nombron da pozitivaj rezultoj. Ĝi havas gravajn incidencojn je la ekonomio. Por tio la plej gravaj homa projektojn ne estas solvadaj. Ni povas mencii AIDSon,

kanceron,
akvon, energiajn problemojn k.t.p.

Hodiaŭ la plej granda fonto de informoj estas la interreto. Ĉu la serĉado de informoj tie estas effika?

Pro la lingvaj problemoj efika interreto ne estas realigebla!

Enkonduko de interreto faris vere ekonomian prosperon praktike en ĉiuj sferoj de homa agado. Tiu ĉi nova maniero de komunikado **rapidigis trafluon de informoj** multoble, kaj tio ebligis multajn tute novajn aktivecojn, kaj esence efektivigis tiujn tradiciajn. La interreto ne estas fakte io alia, ol reto de virtualaj drataj konduktiloj, en kiuj fluas informoj de ĉiuj specoj. La **plimulto** de ĉiuj informoj **estas en la angla**. Ĝi estas do je dispono, sed **nur por tiuj, kiuj la anglan bone mastrumas**. Kaj ĉar la informfluo estas grandega, la scio de la angla lingvo devas esti tre bona, alie tiuj informoj multe ne trafluus. Rapideco de perceptado kaj komprenado en la angla devas esti ege grandaj, konsidere, ke necesas elekti nur valorajn informojn, sen balasto. Pro tio la legantoj de interretaj informoj devas povi legi en diagonalo kaj selekti nur la interesajn poziciojn en la studitaj tekstoj. Ĉiu, kiu ne posedas tiun povon ne povas hodiaŭ labori efike. Multaj spertoj mem scias nenion pri tio. Por ne denaskaj lernantoj de angla lingvo tiu ne estas akirebla sen multjara intensa studo. Sed naŭdek procentoj de planeda loĝantaro tian ĉi kapablon ne havas, tial do la informojn fakte ne povas uzi. Rilate al la malfacileco de la angla oni ne povas reale atendi, ke bonan lingvoscion de la angla atingos pli ol malgranda tavolo de loĝantaro en ĉiu nacio.

Sed la situacio radikale ŝanĝiĝus, se anstataŭ la angla estus uzata nova komuna lingvo, kiu ne havus la problemojn de la angla, kaj estus facile lernebla fare de plimulto de loĝantaro de Eŭropo kaj de planedo. Sekve la naŭdek procentoj de homoj povus kontribui kaj uzi la grandan komunan trezoron de homa scio. Per tio estus atingita kvaliteca salto, ankoraŭ pli granda, ol la enkonduko de la interreto mem. La rezultoj gigante kaj ĉiuaspekte influus ne nur Eŭropan Union, sed la tutan planedon, kaj per tio ankaŭ pluan evoluon de la homaro.

Pro la multlingveco kaj pro la superreĝo de angla lingvo la enkonduko de informa socio estas neebla.

La memorkapacito de homa cerbo estas limigita kaj ni ne povos memorteni ĉiujn necesajn informojn por bone solvi kompleksajn problemojn. Oni provas solvi tion kun la laboro en teamo de specialistaroj. Tio estas utila, ĉar pluaj informoj povas akumuli, sed ĉiu scias, ke la kreativa eltrovaĝo ekestas nur ĉe la unua konkreta kapo.

Exemple pripensi, ke unu ĥemiisto povas bone koni ĉirkaŭ cent ĝis maksimume du cent ĥemiajn reakciojn. Do plej de dekunu mil ĥemiajn reakciojn estas konatajn. Tio montras ke la kreativa scipovo de spertojn estas tre grave limigita. Ankaŭ la teamo ne povas atingi la necesa kaj tre granda akumulo da necesaj informojn.

La tendenco de la evoluo gvidas nin nehaltigeble al „informa socio“ kaj al la artefarita intelekto. La fluo de informoj pli kaj pli influos nian vivon kaj do nepre la ekonomikon. Se ekzistas tri dekoj da naciaj lingvoj, sen facila komunika lingvo, estas la transdonado de informoj neebla.

Enkonduko de la interreto komencis la revolucion, kiu tute esence ŝanĝis nian vivon. Ĝi proponas multajn pluajn eblecojn ankaŭ en estonto. La fakto restas, ke nur ĉirkaŭ 10% de loĝantoj kapablas tiujn ĉi informojn uzi, ĉar plimulto da ili estas en la angla. Ŝanĝego okazus, se plimulto da informoj estus en la komuna lingvo kaj alirebla por 90% de la uzantoj. Tio ankaŭ sinifos, ke 90% de la homaro povus kontribui kaj ne nur 10% kiuj hodiaŭ posedas la anglan lingvon.

La revolucio, kiu poste aperus, havus grandegan influon je evoluo de ne nur Eŭropo, sed ankaŭ la tuta mondo.

Kiel taksu la incidenco de la neefika komuniko jen la ekonomio?

Tio estas tre malfacila. Oni ne havas precizajn dataojn, ĉar la ekonomistoj neniam studis tion fakon.

Tamen estas tre klara, ke la komunikoj ludas tre gravan rolon en ekonomio. Se la komuniko estis malbona, la efekto estos negativa.

Ni provos fari ĉi tie tion.

Laŭ EU fontoj ni havas la informon, ke 11 procentoj de malgrandaj kaj mezgrandaj firmaojn perdis la klientojn pro lingvaj kialoj. Reale tio numero devas esti plej granda, ĉar neniu konfesos volonte tion kaj neniu fanfaronos pro tio ! La plej ofte oni ne scios ion pri tiu. Ĉu ne ?

En EU la malgrandaj kaj mezgrandaj firmaoj prezentas ĉirkaŭ 66 procentojn de la totala numero de firmaoj. Tamen ili estas supere importaj pro la ekonomio.

Se ni akceptos la eŭropan enlandan malnetan produkton MEP ĉirkaŭ 13 mil miliardojn de eŭroj, (13 trilionojn) ni ekhavas mil miliardojn da Euroj. Ĉar Eŭropo havas nun kvin cent milionojn da loĝantoj, tiu faras 2 000 € por ĉiu eŭropano kaj jaro.

Ni povas esti certaj ke tio sumo estas minimuma, ĉar la 11% estas minimumo kaj ankaŭ grandaj firmaoj perdas biznison pro lingvaj kialoj.

Se ni akceptos, ke lingva komuniko kostoj faras generale nur dek procentoj de la Eŭropa malneta produkto tio faras ankaŭ ĉirkaŭ mil miliardoj € (unu triliono da euroj).

Se ni komparas la usonan enlandan malnetan produkton je kapo kun la europa MEP ni vidos, ke la eŭropa numero esta je 57% malplej granda ke Usona.

Mem se la totala diferenco certe ne estas kaŭzita nur per lingvaj kialojn (exemple Eŭropa sociala systemo kostas multe kaj malaltiĝas la ekonomian efikon), tio mem montras, ke la lingvaj nekomunikaj kostoj povas esti plej grandaj.

Ĝia valoro povas esti situata inter dek ĝis kvindek procentojn de Eŭropa MEP.

Tio estas tre grandaj sumojn. Surpreneble neniu prisorgis pri tion.

Niaj politikistoj zorgas pri etaj problemoj kaj la grandegajn ili ne vidas !

La brusela estraro diras, ke lingvaj kostoj por tradukoj estas nur 2.3€ pro persono.

Vi vidas mem, ke tio ne estas reala.

Ankaŭ laŭ EU fontoj la eŭropaj patentaj kostoj estas 27oble plej grandaj, ke la kostoj de la usona patento kaj 13 oble plej grandaj ke la kostoj de la japana patento.

La ekstreme grandaj EU patentajn kostojn estas direkte kaj nedirekte konektaj kun la multaj uzataj lingvoj.

En la aktuala globala monda ekonomio la facilaj teknologioj iras for Eŭropo. Ni povos sukcesi nur kun tre modernaj produktoj, kio havas altan sciencan kaj teknikan valoron. Tiaj produktoj kaj teknologioj necesas patentajn defendojn.

Altaj patentaj kostoj ege limitas la ekonomion.

Grandaj elspezoj de firmaoj

Grandaj elspezoj de firmaoj ĉe merkato kaj propagando de produktoj.

Kiel konate, la **merkatakaj** kostoj estas ofte **pli altaj ol** la kostoj **produktadaj**. Merkatado postulas akiradon kaj transdonadon de informoj en granda skalo. Temas pri tre intensa komunikado. Enkadre de EU ekzistas tia informo **devige en multaj lingvoj samtempe**, ĉar la merkatoj troviĝas en landoj kun diversaj lingvoj.

Starigi la vere elspezitajn kostojn estas tre malfacile. Ekz. en la farmacia industrio la elspezoj por enkonduki unu novan medikamenton estas proksimume dekoblo de kostoj por esploro kaj evoluigo. En aliaj fakoj ĝi eble estas ankaŭ grandaj sumoj.

La grandaj kostoj de dokumentaro pro produktaro malaltigas la konkurencokapablon de eŭropaj firmaoj.

Laŭ direktivoj de EU necesas liveri al ĉiu aparato instrukciojn en la lingvo de la celata lando.

Tio kaŭzas, ke malgrandaj kaj mezgrandaj firmaoj praktike ne povas entrepreni en certaj fakoj.

Ekz. malgranda firmao produktas 20 diversajn laboratoriajn aparatojn. Instrukcioj por uzado estas averaĝe 20-paĝa kajero. Sume 400 paĝoj. Traduko al 23 eŭropaj lingvoj konsistas el 9200 paĝoj. En Ĉeĥio tio kostas minimume 1000 kronojn por paĝo. Do por kovri la tutan eŭropan merkaton necesus 9,2 milionoj de kronoj.

Evidente tia ŝarĝo estus por malgranda firmao likvida kaj por mezgranda - vojo al perdoj. Usona firmao en ĉiuj kvindek ŝtatoj de Usono ne havas tiun ĉi problemon kaj la instrukcioj ĝin ŝarĝos 23-oble malpli ol firmaon eŭropan. Simile facilan situacion havas firmaojn en grandaj enlandaj merkatoj de Japanio aŭ Rusio.

Necesas aldoni propagandajn afiŝojn kaj fremdlingvan korespondadon. Eŭropa firmao similas al punito, kiu trenas ne unu, sed 23 katengloboj alligitaj al siaj piedoj. La moviĝo antaŭen estas malfacila.

La altaj kostoj pro ne direkta alprovizado

En nia familia firmao Lambda laboratory instruments ni havas spertojn, ke, se ni aĉetas la materialojn kaj partojn direkte ni povas pagi malaltajn precojn. Exemple eksterlande ni povis aĉeti elektronikajn detektorojn 3 oblaĵ malmultekoste ke en hejma lando.

Ni bezonis etajn metalajn tubojn. Hejmlande ili kostas dek foje pli ol en eksterlando. La personoj, kiu ne povas komuniki en eksterlando aĉetas multe karajn materialojn. Iliajn produktojn havos sekve pli altaj precoj kaj ili ne povos vendi ilin. Tio havos certe egajn ekonomiajn sekvojn pro la firmao kaj lando.

Instruado de fremda lingvo kostas eŭropanojn multe da mono kaj tempo

Deviga instruado de fremda lingvo:

Ĉiuj eŭropaj ŝtatoj (escepte de Granda Britio kaj Irlando) intense subtenas instruadon de unu aŭ pluraj fremdaj lingvoj en la baza kaj progresiva ŝtupoj de instruado. Averaĝe oni **investas ĉirkaŭ 10-15 % de la tuta lerneja frekventado** por fremdlingva instruado. **Al tio respondas ankaŭ kostoj** liberigitaj de la ŝtatoj por ĉi tiu celo enkadre de ĝenerala klerigado. La ĉeĥaj lernantoj tiel forkonsumas dum lerneja frekventado ĉirkaŭ 550 lecionojn por instruado grandparte la angla. Tio respondas al 11% de la suma nombro de instruohoroj.

En 2006 EU ŝtatoj pagis 553 miliardoj da € por ĝenerala klerigo. Por instruado fremdajn lingvojn tio korespondas al 55 ĝis 80 miliardojn €.

Pluaj kostoj estas ligitaj kun studado kaj edukado de lingvo-instruistoj, kiuj ĝenerale bezonas universitatan kleriĝon. Por la tuta EU la investoj estas altaj.

Propravola instruado de fremda lingvo:

Apud la deviga lernado multaj homoj lernas lingvojn en privataj lingvolernejoj. En Ĉeĥio kun 10 milionoj da loĝantoj la interreto indikas 943 lingvolernejojn, kiuj proponas 3196 lingvokursojn.

Do la reala kvanto estos ankoraŭ pli granda. Malpreciza pritakso - laŭ nombro de instruohoroj kun averaĝa prezo 100 kronoj por unu instruohoro - donas elspezojn de ĉirkaŭ 1 miliardo da kronoj jare. Rekalkulante la kostojn por la tuta EU ni ricevas sumon de 50 miliardoj € jare. Ĉar la prezo de instruohoro estas en najbaraj ŝtatoj pli alta, la vera sumo estos verŝajne ankoraŭ pli granda.

Sume kun stataj elspezojn tio faras minimume 105 ĝis 135 miliardoj da € ĉiujare.

La bilanco estus ankoraŭ plej grava se oni aldonis la valoro de perditaj laborohoroj. Ni ankaŭ devis vidi ke la tempo uzata por studio de fremdajn lingvojn ne povas esti uzata por edukado alian spertajn fakojn.

Kursoj financataj de dungantoj:

Multaj firmaoj financas lingvokursojn por siaj dungitoj. Ili volas prizorgi tiamaniere pli altan efikecon de laboro de la dungitoj. Kiom kostas tiaj kursoj, estas malfacile diveni. Ĉi tie temas ne nur pri la prezo de la instruado mem, sed ankaŭ pri perditaj laborohoroj, neuzitaj por la aktiva laboro.

Malalta efiko de elspezitaj kostoj:

Oni supozas, ke sesjara infano estas laŭvorte trempita en la gepatra lingvo post 13 000 horoj. Patrino, patro kaj la tuta familio, amikoj, infanĝardeno kaj la ĉirkaŭaĵo

certigas praktikan ekzercadon kaj tujan korektadon de eraroj. Ĉio okazas en tia intenseco, al kiu neniu kurso kapablas proksimiĝi.

Ĉiutaga uzado de la gepatra lingvo malhelpas forgesadon kaj certigas transiron el pasiva uzado al la aktiva. Malgraŭ tio la infano ne scias legi, skribi, tiom malpli lerni laŭ tekstoj. Utilan scion de fremda lingvo eblas akiri proksimume post 2000 horoj da studado. Eĉ poste la scio estas malproksima al la kvalito komparebla kun la gepatra lingvo. Ĉe kutimaj 2 lecionoj semajne necesus kurso daŭranta 25 jarojn.

Tre bona posedo de fremda lingvo respondas al universitata studado.

Abiturienta scio de fremda lingvo estas, kiel konate, ne tre kvalita. Tial la lingvoj ĉiam estas studataj ĉe universitatoj. Se oni komparas la tempon de prelegoj kun la tempo necesa por perfekta posedo de lingvo, respondas la klopodo al traĵiro de ĉiuj universitataj studjaroj. Altnivela lingvoscio (kaj tamen ne samkvalita kiel la gepatralingva) estas kutime studata ĉe filologiaj fakultatoj. Tio ekkreskas la elspezitaj kostoj, flanke de la ŝtato same kiel flanke de la studento.

Teni la aktivan lingvoscion bezonas tutvivan uzadon kaj ekzercadon. Laŭ novaj eksploroj la virinoj diras tage meznombro 16 000 vortoj. La viroj ĉirkaŭ 15 000 vortojn. Ĝi estas tre granda nombro kiu montras la granda intenseco kun kiaj ni uzas la gepatran lingvon. Ĝi estas necesa por konservi nian lingvon jen alta kvalito. En mala kazo la aktiva scio transiras al la pasiva kaj malaperas preteco tuj reagi kaj riĉeco de la vortprovizo. Por teni plurajn lingvojn necesas la klopodon multobligi.

Pro tiu okazo ni ne povas lerni alian lingvon tial perfekte, kial nian naskan lingvon.

Tradukado ne estas solvo

Tradukado estas multekosta kaj temporaba.

La oficoj de EU en Bruselo bezonas **4000 tradukistojn kaj interpretistojn**. Tio kostas ĉirkaŭ **1,2 miliardojn de € jare**. Sed tiu sumo estas evidente subtaksita. Paradoxse - pro siaj sekvoj - la plej multekosta povas esti netraduko de gravaj informoj, kio pro komplikaĵoj, tempomanko kaj kosto de tradukado certe okazas.

Tradukado ne eblas ĉiam kaj ĉie!

Persona homa kontakto ĉiam estis kaj estos en certaj kazoj nesubstitebla.

Ekzemple kunlaboro de du firmaoj, se ĝi estu efika, postulas krei klimaton de reciproka fido inter la posedantoj aŭ gvidantoj de la du firmaoj. Tia rilato ne estiĝas ĉirkaŭ la tablo de traktado. La intimiĝo okazas kutime dum firmaaj vespermanĝoj aŭ

bankedoj, kie ĉe manĝado kaj trinkado oni babilas pri nefakaj aferoj kaj la reprezentanoj de ambaŭ flankoj iom-post-iome amikiĝas. Nur poste, surbaze de akiro de persona ekkono kaj akiro de reciproka fido, oni multe pli facile traktas pri komercaj aferoj. Tiuj ĉi spertoj, kvankam nekonataj al la publiko, estas tute esencaj.

Imagu, ke tia kontakto pro la lingva nescio devus realiĝi pere de interpretisto. La atendata pozitiva rezulto estus absurda kaj kompreneble fiaskas.

Rezulto estas nefikso de kunlaboro, perdo de negoco, nerealigo de novaj projektoj.

Tion senpere rilatas nealtingo de enspezoj, nealtingo de profito, nekreo de novaj laborlokoj, ne enkonduko de novaj produktoj aŭ teĥnologioj. La sekvojn de nesukcesaj traktadoj neniu kalkulos. Neniu el la traktantaj flankoj havas intereson nek eblon pritaksi tion, kio ne ekzistas.

Sed ke gravaj projektoj ne realiĝas pro nescio aŭ nesufiĉa scio de lingvo, estas ekster ĉia dubo. La konkurencokapablo de la eŭropa ekonomio kompreneble tre suferas pro tio. Ankoraŭ pli malbona situacio estas ĉe internaciaj politikaj traktadoj. La historio montras multajn ekzemplojn de sensukcesaj traktadoj kaj de gravaj sekvoj, kiuj ĉe tio rezultiĝis.

Ŝtata traktanto sen perfekta lingva scio traktas malpli avantaĝajn kondiĉojn

Kiu prijuĝos, kiom da ŝancoj estis vanigitaj ĉe traktado de nesufiĉe lingve kompetentaj traktantoj? Estas scie, ke nesufiĉa lingva scio malaltigas la kapablon kvalite trakti kaj konvinki la kontraŭan flankon pri propra profito. Tia traktanto kompreneble hontas pro sia nesufiĉa lingva esprimado, tial li volonte kapjesas por kondiĉoj ne optimumaj.

La nacio pri tio kompreneble nenion ekscios kaj la pritraktitaj kondiĉoj estas prezentataj kiel la maksimume atingeblaj. Kiom da neavantaĝaj kontraktoj Ĉeĥio jam subskribis pro ĉi tiu kialo? Kaj kiajn sumojn perdas la civitanoj ĉiutage pro tio? Antaŭ la foriro de eŭrokomisaro V. Špidla al Bruselo lia edzino deklaris: „Vladimir la anglan ellernos dum kvin monatoj!" Tio nur pruvas, ke eĉ inter altaj sociaj tavoloj oni absolute ne komprenas la lingvan problemon.

Fatala neuzo de ŝanco?

Ĉu la kvanto de lingvoj neniigos la historian ŝancon de Eŭropo?

La duonjarcento investita en unuigadon de eŭropaj nacioj alportis **unikan situacion**. Eŭropo kun sia duonmiliardo da homoj fariĝis **giganta potencio**.

Ankoraŭ neniam en la historio oni sukcesis efektiviĝi kunlaboron inter tiom da nacioj sur teritorio etendiĝanta de Atlantiko ĝis la eksa Sovetunio kaj de la norda polusa cirklo ĝis la marbordo de Afriko. Per la nombro de loĝantoj EU superas je duono la nombron de usonanoj kaj preskaŭ kvaroble la nombron de japanoj. Laŭ la tuta malneta enlanda produkto (MEP) ĉirkaŭ dek du mil miliardoj da eŭroj (12 trilionoj € / 2007) EU superis MEP de Usono kaj fariĝis la plej granda ekonomio de la mondo (kvankam laŭ rekalkulo je kapo ankoraŭ eĉ proksimume ne).

Eksterordinara potencialo kuŝas en la klera populacio, kiu havas historian tradicion en plejparto da fakoj de homa agado. Ankaŭ la infrastrukturo estas je bonega kaj ofte je la plej bona nivelo en multaj fakoj.

Ĉu io malhelpas utiligon de tiuj ĉi kvalitoj? Jes! Granda problemo estas troa lingva diverseco de eŭropaj nacioj, kiu kaŭzas neefikan komunikadon kaj bremsan la necesan kunlaboron kaj interŝanĝon de informoj.

KION FARI?

La pasinta ĉeĥa prezidanteco en EU povis esti utiligita por enkonduki komunan eŭrolingvon Esperanto en la vivon. Ĉeĥio povis tracerbumi kaj proponi efikajn vojojn, kiel la komunan lingvon kiom eble plej baldaŭ kaj efike enkonduki, same sur nivelo centra kiel sur nivelo nacia.

La ĉeĥa registraro faris nenion utilaj en tiu direkto kaj la ŝanco estis perdita.

Tamen multegaj ebloj ekzistas:

- enkonduko de Esperanto kiel plua unia lingvo ekvivalenta al la grandaj lingvoj
- enkonduko de eduksystemo de Esperanto en ĉiuj ŝtatoj de Eŭropo
- enkonduko de interretaj klerigaj kaj informaj lokoj
- enkonduko de interreta televido esperantlingva kun informoj pri EU kaj aliaj interesajoj
- staĝo de instruantoj de Esperanto por junularo kaj plenkreskuloj
- interŝanĝaj tendaroj por gejunuloj kun instruado de Esperanto
- enkonduko de teamoj de fakuloj por kompletigi mankantajn esprimojn precipe en la modernaj sciencaj fakoj

Ankoraŭ multaj aliaj ebloj estas troveblaj.

Ĉu la angla lingvo estas bremsilo de progreso?

Por serĉi informojn en la interreto oni hodiaŭ uzas **ŝlosilajn vortojn**, kiujn oni metas en guglon (en:Google), aŭ en alian serĉilon. La sukceso estas principe influita de elekto de la ŝlosilaj vortoj. Sed ankaŭ tiam aperas multe da **nekonvenaj referencoj** (tiel nomataj hitoj) kaj post la unuaj dek paĝoj la serĉado finiĝas.

Tiu ĉi vojo jam hodiaŭ la serĉadon praktike malebligas. Kiel la multo da informoj kreskos (kaj la kresko estas eksponenciala), la problemo de serĉado estos pli kaj pli malbona. Ekestas do nepre neceso de serĉado laŭ la senco, aŭ laŭ la baza, eventuale ankaŭ laŭ la komplementa ideo. Tiu ĉi vojo poste malfermos la vojon al artefarita inteligenteco.

Artefarita inteligenteco montriĝas kiel unusola vojo por efika solvo de tutmondaj problemoj, precipe en scienco kaj teĥniko

Jam de longe ne plu estas por hodiaŭa homo eble enkapigi multegan kvanton da informoj kaj scioj, kiuj necesas por solvado de principaj problemoj de la homaro. Jen nur kelkaj ekzemploj: Dum jardekoj daŭras nekapablo de solvo de transformo de sunlumo al elektro, kio estas evidente rezulto de nekompreneo de komplikaj interrilatoj en tiu ĉi faka kampo. La samo validas por fuelpiloj, kuracado de karcero, aŭ kuracado de aidoso. Da tiaj ekzemploj oni povus trovi multe. Ilia solvo ŝovus nin tre signife antaŭen.

La kondiĉo por sukcesi estas esprimi pensojn kaj faktojn kun preskaŭ matematika precizeco kaj unusignifeco, por ke ili estu prilaboreblaj per komputilo. Tian lingvan kvaliton havas Esperanto, sed en neniu kazo la angla, plenplena da historia balasto. La angla lingvo estas ekstreme polysemia. ekzemple ĉio de la mil plej uzataj anglajn vortoj havas mezkvante dudek sep vortsignifojn. Pro tio la angla lingvo ne povas esti uzata.

Por tio kaj multaj aliajn kaŭzojn la angla lingvo estas fakte bremsilo de progreso.

Al la nova Eŭropa mono apartenas ankaŭ nova eŭropa lingvo!

Ne estas interese konstati, ke politikistoj dum elekto de komuna eŭropa mono ne prenis unu el la naciaj monoj, ekz. la britan pundon, sed ke ili elektis tute novan monon? Kaj la komunikado estas multe pli grava. Komuniki sen mono eblas, sed uzadi monon sen komunikado ne eblas!

Esperanto estas bona investaĵo.

Dum 120 jaroj sindonaj esperantistoj klopodas disvastigi sian duan lingvon en la nomo de humaneco, frateco, amo kaj paco. Sed la ĉefa motivo por enkonduko de Esperanto en nuna Eŭropo estas pure ekonomia. Esperanto estos certe enkondukita, post kiam la potenculoj ekkonscios, ke Esperanto estas vere bona investaĵo! Ĉu jam hodiaŭ ne estas klare al ĉiuj, ke sen komuna lingvo ni en Eŭropo ne interkompreniĝos? Esperanto estas sendube la plej bona solvo.

Ĉu la enkonduko de komuna lingvo estas malavantaĝa por la anglosaksaj

landoj?

Ĝi povas ŝajni paradoksa, sed ne estas. Estas ja avantaĝo komuniki kun naŭdek procentoj da potencialaj klientoj anstataŭ nur kun la dek procentoj!

Pli ol naŭdek procentoj de ĉiuj informoj en la reto estas anglalingvaj. Tio signifas, ke ĉi tiujn informojn liveras sole homoj, organizoj kaj ŝtatoj, kiuj la anglan posedas. Sed tio estas maksimume 10% de la monda populacio.

Sekve la informoj en la angla estas por 90% da teranoj ne alireblaj. Aliflanke por la parolantoj de la angla estas informoj de la 90% da homaro same ne alireblaj. Por la tuta homaro ĝi estas granda domaĝo, ĉar ankaŭ la neparolantoj de la angla estas kapablaj, kleraj, inteligentaj kaj saĝaj ... Ke la komerco suferas ne necesas aldoni.

Se oni enkondukus amase la facilan komunan lingvon Esperanto ĉiuj informoj fariĝos alireblaj por ĉiuj, do ankaŭ por la parolantoj de la angla.

Mi ne volas kritiki la anglan lingvon. Mi ĉiutage uzas anglan kaj plurajn aliajn lingvojn kaj mi lernis multe en la 55 pasintajn jarojn de mia vivo.

Ankaŭ mi volas kritiki nenian alian nacian lingvon.

Mi volas nur montri, ke ni havas egan problemon en komuniko, kaj ke tio havas egan ekonomian sekvon.

Se ni ne solvos ĝin efike, ĝi povos havi fatalan sekvon por ni ĉiuj.

(Přidat jazykový kolonialismus a porušení práv v unii ?)

Brig, 16 Julio 2009